

BYBLEKKA

Meldingsblad for Kystlaget Trondhjem 2/2022

www.kystlaget-trh.no

Verneverdig Nygaardsvoldkutter trenger mannskap -bli medeier og medlem av Båtlaget M/K Hermes

M/K Hermes er en såkalt Statsbåt (Nygaardsvoldkutter) bygget på M. Kleivset Båtbyggeri i Skålvikfjorden, Halså i 1937. Den er 37 fot lang og på 13 bruttotonn. Hermes var blant de aller første verneverdige fiskefartøylene som ble tilknyttet Kystlaget i Trondhjem. Kutteren ble reddet fra kondemnering i 1987 ved at Fiskeridepartementet overførte eierskapet til Museumslaget Stadværing, mens en gjeng entusiaster i Kystlaget – Hermes Horde – tok ansvar for drift og vedlikehold. I 2007 ble eierskapet overført til Båtlaget MK Hermes SA.

Båtlaget som nå eier og drifter den vernede kutteren M/K Hermes, ønsker og trenger flere medlemmer og eiere. Eierskap får man ved å betale innskudd til båtlagets egenkapital. Interesserte som ønsker en mindre forpliktende tilknytning til laget for å bidra til vedlikehold, restaurering, bevaring og drift av dette unike kystkulturminne, er også hjertelig velkomne. M/K Hermes trenger flere folk og mer aktivitet for å bli tatt godt vare på og for fortsatt å kunne være et flytende og levende kulturminne tilknyttet Kystlaget i Trondheim. M/K Hermes kan også være en utmerket turbåt for fjordfiske og farting på kysten ([forts. side 2](#))

Oppfordring: Set i gang med kurs!

Kystlaget arrangerer mange kurs der vi formidler og praktiserer tradisjonelle kunnskaper og ferdigheter som ellers lett kan gå i glemmeboka. Vi ønsker at flere

grupper arrangerer kurs slik at denne kunnskapen kan komme flere til del.

For å få kurstilskot må kurset oppfylle kravene i Voksenopplæringsloven og forskriftene:

- Minimum 4 timer kurs.
- Minst 4 deltakere med 75% frammøte.
- Før alle deltakere på frammøtelista.

- Følg godkjent studieplan.
- Lys kurset ut offentlig. (dvs webside eller offentlig Facebookside)
- Deltakarane må vera over 14 år eller fylle 14 år i kursåret.
- Eit kurs kan ha inntil 50 % digitale timar. (Fram til 01.06.22 kan heile kurset gjennomførast digitalt)

Ein kurstime er 60 min. 15 minutt av desse kan reknast som pause per time i løpet av total kurstid.

Søk støtte før kurset startar - Gi beskjed til studieleder.

I informasjon som til dømes annonsar, program og materiell til kursdeltakarar skal det stå at kurset mottar støtte frå Studieforbundet kultur og tradisjon.

Kurs med lærar: 115 kroner per time i tilskot.

Timar utan lærar: 50,- per time i tilskot.

Vaksenopplæringsmidlane blir gjevne for å dekke utgifter til kurset/opplæringa. Er utgiftene lågare enn maks tilskot, blir tilskotet justert.

Minstesum (for kurs utan dokumenterte utgifter); for kurs meir enn 10 timar 500,- for kurs under 10 timar kr 50,- pr gjennomførte time.

Kystlaget sin studie-veileder heter Jorid Østvik og kan kontaktes på telefon 926 27 518 eller epost: studieveileder@kystlaget-trh.no

M/K Hermes (forts.)

M/K Hermes ligger fortøyd ved betongflytebrygga og kan besiktigast der.

M/K Hermes er oppført på Riksantikvaren (RA) liste over vernede fartøy (2014) og er prioritert til å representere en viktig del av norsk fiskerihistorie hvor staten gikk aktivt inn med et hjelpeprogram for å bedre vilkåra for kystfiskerne. Derfor kalles disse båtene for Statsbåter eller Nygaardsvold-kuttere. Totalt ble det bygd ca 380 båter som da ga en skikkelig opptur for en rekke båtbyggerier, motorverksteder og ikke

minst økt fangstvolum og sikkerhet på sjøen for fiskerne. M/K Hermes har fordi den er veldig godt dokumentert, fått betydelig bidrag til restaurering. Vi som eiere er forpliktet til å ta vare på fartøyet etter antikvariske retningslinjer.

Dokumentasjonen omfatter bl a en meget god semesteroppgave i lokalhistorie skrevet av Hermes Horde-pionerne Jostein Wammer og Odd Jomar Hov (1989), artikler i tidsskrift, presentasjon i jubileumsboka til J.M. Kleivset Båtbyggeri (Oterholm 2017), en rekke restaureringsrapporter til RA, og dokumenter og foto i båtlagets arkiv. Statusen som vernet fartøy gir muligheter til å søke tilskudd til restaurering, vedlikehold, kulturminne-prosjekter og aktiviteter.

I 2007 ble M/K Hermes satt på slipp på Bremsnes Båtbyggeri AS på Averøya og har fram til 2020 gjennomgått omfattende restaurering bl a gjenoppbygging av skutesider, dekk, lasteromluke, keising (styrhus remontert) og hekktrans. En ny bruktmotor (Fabrikat Ford 2715) er overhaldt, installert og tilpasset opprinnelig drivverk (gir, omstyring og aksling). Det er samme motortype som satt i Hermes da den ble overtatt av Museumslaget. Ny (brukt) kjølesløyfe er montert. Restaureringen er detaljert beskrevet i rapporter til RA.

M/K Hermes ble sjøsatt 19. september 2020 og slept til Mellemværftet og deretter til Trondheim med RS81 Hjelm Waage hvor den ankom 29. september.

En del arbeid gjenstår før restaureringen er ferdig, men Hermes kan bli seglingsklar når motortilkoblinger blir ferdigmontert. I 2021 overhalte og reparerte Einar Gjessing det motorelektriske opplegget, men vi har foreløpig ikke lyktes med å koble motor til kjølesystem, eksos/skorstein og drivstoff-tanker. Det er mulig det må gjøres av et motorverksted dersom vi ikke får egne kompetente folk med oss i laget eller hjelp av andre til å gjøre jobben.

Rekke og skanseledning må også gjøres ferdig i tillegg til montering av mast og rigg. Blyballasten må om bord. Bevaringsverdige gjenstander og utstyr skal etter hvert

istandsettes og monteres. Lugaren skal remonteres med delvis originalt inventar (køyer, skap, varme/kokeovn). Lasterom og maskinrom skal inndeles og innredes slik det var i 1987.

Bli medeier av en unik turbåt og et levende kystkulturminne!

Båtlaget trenger å bli styrket både når det gjelder antall medlemmer og båt- og motorfaglig kompetanse. Vi ønsker et fortsatt nært samarbeid med Kystlaget hvor målet er å utvikle organisasjonen rundt M/K Hermes slik at båten kan bli tatt godt vare på i miljøet på Fosenkaia. På det viset kan vi oppfylle målet om å være et flytende kulturminne.

Interesserte oppfordres til å ta kontakt med Båtlaget.

John Hermansen, leder (tlf. 414 32 461) john.hermansen@ntnu.no, Bård Paulsen (tlf. 982 4 188) eller Ole Martinsen (tlf. 957 31 142).

Auskaran inviterer nye auskarer!

Auskaran er gruppen som driver åfjordsbåten Auskaret – en 26 fot listrifisert åfjordsbåt med gaffelrigg. Auskaret er bygget av båtbyggerlærer Lars Stålegård og elever ved Fosen Folkehøgskule, og ble sjøsatt sommeren 2000. Båten er en meget god seilbåt som er enkel å bruke! Vi planlegger å arrangere kurs i seiling av tradisjonsbåter på forsommeren. Om du er interessert i å bli med på kurset, eller bli med i Auskaran send en epost til

auskaran@kystlaget-trh.no eller søk oss opp på Facebook.

M/F Stoksundferja -snart tilbake

Et lite tilbakeblikk til våren/sommeren 2012: «M/F Gamle Stoksundferja» ligger til kai utenfor Blåskuret på Fosenkaia. Eier Morten Fjeldsaunet har stengt restaurant Fru Inger og ser etter ny eier på ferja. Den begynner virkelig å trenge restaurering da det renner vann gjennom dekk og ned i salong. Etter mange møter og utferdigelse av kjøpekontrakt står Kystlaget Trondhjem som eier sommeren 2012, altså for 10 år siden 😊

- Hadde vi bare visst... vil vel mange si i dag, sant nok, men hadde vi sagt A måtte vi også si B. Prosessen med å skrive søknader til forskjellige bidragsytere tok da til og vi fikk napp hos noen, bl.a. til renovering av motor og gir. Noe forsiktig arbeide ble gjort de første årene da vi ikke fikk tilskudd fra Riksantikvaren, men fra og med 2015 har vi mottatt årlige bevilgninger til restaurering, noe som kan sees her:

<https://trebatverksted.no/stoksundferja.html>

Nå har ferja igjen sitt originale navn fra 1963 «M/F Stoksundferja», og den begynner å bli såpass ferdig restaurert at den igjen kommer tilbake til Fosenkaia fra verftet på Inderøy (Kjerknesvågen) der den har ligget de siste 7 år. Tenk at det har gått 10 år siden Kystlaget ble eier av dette flotte skipet!

Ferjegruppa i Kystlaget ønsker derfor kontakt med medlemmer som ønsker å delta i videre restaurering og innredningsarbeider fra høsten av, og at vi sammen kan

skape et aktivt miljø gjennom Ferjegruppa for ferdigstillelse og framtidig bruk. Ta kontakt med leder Johan Terje Lines i-terl@online.no eller 915 67 816.

Trøndelagsstevnet blir arrangert under Kystkulturdagene på Lysøysund

Helga 5.-7. august er det kystkultur dager i Lysøysund. Kjeungen Kystlag bruker å ha fast opplegg med at tradisjonsbåtene samles på Asen på fredagen med grilling og litt kos utover kvelden på brygga til Kystverket. Lørdagen har vi seilasen «Gammeldansk og spekesild» som går fra Asen og inn til Lysøysundet og kystkultur dagene. Dette er et arrangement som det hvert år kommer masse folk og båter på. Følg med på Facebook og hjemmesida til Kjeungen Kystlag. <http://www.kjeungenkystlag.no>

Aktivitetskalender

Søndagskafé på Gulskuret

- Søndag 3. april kl. 12:00 – 15:00

Aktivitetskveld med vafler på Gulskuret:

- Onsdag 6. april kl. 18:00

Vårdugnad på Fosenkaia:

- Torsdag 21. april kl. 17:00
- Fredag 22. april kl. 17:00

Kystens Dag 2022:

- Lørdag 12. juni kl. 11:00 – 16:00

Båttur på fjorden:

- Onsdag 23. juni kl. 17:00

Som i 2012 har Bragdøya kystlag sammen med Søgne Kystlag gleden av å invitere til Forbundet KYSTENS landsstevne 21. til 24. juli 2022 – på Bragdøya i Kristiansand.

Besøkende får mulighet til å være med på båtturer, teater og konserter på spennende scener, spise mye god mat, prøve ulikt håndverk og ellers se mange flotte båter ved kai og i bruk. For påmelding og mer info se: <https://bragdoya2022.no/>

Torsdagstreff (inngang kr 50,-)

Torsdag 28. april kl. 19:00: «Operasjon TITLE – Tokt mot Tirpitz i Trondheimsfjorden»

Operasjon TITLE var et forsøk på å senke det tyske slagskipet Tirpitz ved hjelp av såkalte menneskelige torpedoer i slutten av oktober 1942. Tirpitz lå da i Fættensfjorden, en sidearm til Trondheimsfjorden.

I dette foredraget forteller historiker og daglig leder ved Forsvarsmuseet Rustkammeret, Frode Lindgjerdet, om planleggingen, gjennomføringen og flukten etter det mislykkede angrepet.

Kystlaget Trondhjem er med sine 430 medlemmer ett av 126 kystlag tilknyttet Forbundet Kysten. Kystlaget har sin base på Fosenkaia i Trondheim der laget forvalter flere båter og bygninger (skur) på kaia. Disse brukes aktivt til medlemsaktiviteter og til vedlikehold og drift av tradisjonsbåter og veteranfartøy. Kystlaget har flere aktivitetsgrupper der en kan lære og praktiskere alt fra seiling, smiing, håndverksarbeid til restaurering av gamle motorer.

En kan bli medlem av Kystlaget Trondhjem ved å melde seg inn i Forbundet KYSTEN og velge Kystlaget Trondhjem som lokallag. Medlemskontingen er kr 500/år for ordinære medlemmer og kr 75/år for husstandsmedlemmer. Ungdomsmedlemmer betaler kr 250/år inntil fylte 26 år.

Bli medlem ved å gå inn på: <https://kysten.no/bli-medlem>

Kontaktpersoner i Kystlaget Trondhjem:

Hovedsmann (leder)	Jan-Petter Huberth Hansen	913 72 303	hovedsmann@kystlaget-trh.no
Halskar (kasserer)	Frode Frydenlund	926 33 930	halskar@kystlaget-trh.no
Stuert	Ingrid Kojen	917 38 746	stuert@kystlaget-trh.no
Skurbas	Torstein Olsen	950 54 687	skurbas@kystlaget-trh.no
Kaibas	Svein Nordhammer	957 92 308	kaibas@kystlaget-trh.no
Skrivar	Sverre Steen	934 06 429	skrivar@kystlaget-trh.no
Kaibas-vara	Per Kristian Rognes	907 41 054	kaibas-vara@kystlaget-trh.no

Aktivitetsgrupper m.m.:

Auskaran	Sverre Steen	934 06 429	auskaran@kystlaget-trh.no
Seilgruppa	Bao Quoc Le	466 83 918	seilgruppa@kystlaget-trh.no
Dokumentasjon/arkiv	Per Kristian Rognes	907 41 054	arkiv@kystlaget-trh.no
Flytebryggegruppa	Marius Petter Wick	406 06 221	flytebrygga@kystlaget-trh.no
Småbåtgruppa	Jens Krystad	957 79 152	smaabaatgruppa@kystlaget-trh.no
Smedgruppa	Håvard Wilson	476 68 408	smia@kystlaget-trh.no
Båtlaget Hermes	John Eilif Hermansen	414 32 461	hermes@kystlaget-trh.no
Mat og festivitas	Roald Nakstad	917 41 799	matogfest@kystlaget-trh.no
Fartøygruppa	Dag Linhjell	902 24 183	fartovgruppa@kystlaget-trh.no
Motorgruppa	Svein Nordhammer	957 92 308	motorgruppa@kystlaget-trh.no
Ferjegruppa	Johan Terje Lines	915 67 816	stoksundferja@kystlaget-trh.no
Båtlaget Nidaros	Adam Krupicka	461 10 509	nidaros@kystlaget-trh.no
Håndverksgruppa	Kari Gjerde	900 91 069	handverksgruppa@kystlaget-trh.no
Levende kanalhavn	Egil Eide	416 91 512	levendekanalhavn@kystlaget-trh.no
Studieveileder	Jorid Østvik	926 27 518	studieveileder@kystlaget-trh.no